

macramé 2

FANNY ZEDENIUS

fotografie door kim lightbody

Inhoud

4	Inleiding		
6	Zo gebruik je dit boek		
8	KNOPEN		
10	Basisknoppen		
16	Uitgebreid
knopenwoordenboek		
22	Sierknoppen		
26	KNOOP NAAR EEN HOGER
NIVEAU		
26	Artistieke integriteit en je
eigen stijl vinden		
28	Gereedschappen en
hulpmiddelen		
30	Garens		
32	Lengtes berekenen		
34	Problemen oplossen		
35	Uiteinden verbergen		
36	Aanhechten		
40	Knoopdetails om toe te
voegen aan de projecten		
46	Weeftechnieken		
50	Plantaardige verf		
54	PROJECTEN		
56	Plantenhanger: Esperanza		
60	Plantenhanger: Regina		
64	Plantenhanger: Marisol		
68	Wandkleed: Ashley		
72	Wandkleed: Monique		
76	Wandkleed: Gouden velden		
80	Wandkleed: Kantwerk		
88	Wandkleed: Laagjes		
94	Wandkleed: Caleidoscoop		
100	Kussenhoes: Klimop		
106	Poef: Nova		
114	Gordijn: Dageraad		
120	Baldakijn: Dromenland		
130	Halsketting: Funky Dory		
134	Riem: Caressa		
140	Schoudertas: Shelley		
144	Jas: Woodstock		
150	Jurk: Afrodite		
158	Boeketwikkel: Fleur		
164	Huwelijksboog: In de echt
verbonden		
172	Register		
174	Woordenlijst		
175	Dankwoord		

inleiding

In juni 2017 kwam mijn eerste boek uit. Nooit had ik durven dromen dat ik op een dag auteur zou zijn. Het voelde surrealistisch, maar het was ook geweldig om te zien dat de ontwerpen uit mijn boek door anderen werden gemaakt. **Macramé** werd voor mij meer dan 'alleen' een boek: het werd een manier om te communiceren met andere macraméfans over de hele wereld. Sinds het verschijnen van **Macramé** heb ik via sociale media vele gesprekken gevoerd over het plezier van het handwerken en de opwindning die je voelt wanneer je knopen in kunstwerken ziet veranderen, over de fascinerende kracht van macramé, die bij veel beoefenaars de geest tot rust brengt en stress vermindert – en zelfs angst. De interesse in macramé en andere textielkunsten blijft groeien en steeds meer mensen (her)ontdekken deze geweldige handwerktechniek. Tegelijkertijd zijn veel beoefenaars van beginners veranderd in ervaren knopers. Ik merkte dat ik meer aan jullie zou kunnen leren dan ik in mijn eerste boek kwijt kon. En er is duidelijk behoefte aan meer informatie over verschillende soorten macraméprojecten en nieuwe technieken.

Mijn tweede boek borduurt voort op het eerste, hoewel het de volledige instructies bevat voor alle basisknopen en -technieken, maar ook voor nieuwe, gevorderde technieken. Voordat ik begon met het schrijven ervan heb ik een lijst gemaakt van alles wat ik de afgelopen twee jaar heb geleerd en van alles wat ik nog wilde leren over macramé – en waarvan ik zeker weet dat jij het ook wilt leren. Het hoofdstuk met knopen is bijgewerkt en bevat nu instructies voor meer dan dertig knopen – oude bekenden en nieuwe vrienden. Hierna vind je het hoofdstuk 'Knoop naar een hoger niveau', dat, zoals de titel al suggereert, alle technieken, tips en trucs bevat die ik maar kon bedenken voor het beste macraméwerk. Je vindt er onder meer methodes om koordlengtes te berekenen, nieuwe technieken om koorden aan te hechten, informatie over plantaardige verf, hoe je weeftechnieken in je projecten kunt verwerken en nieuwe knoopdetails die je naar wens kunt toevoegen aan je eigen macraméprojecten. Tot slot vind je in het hoofdstuk 'Projecten' tal van ideeën voor bijzondere kunstwerken, prachtige kledingstukken en fraaie interieuraccessoires – allemaal ontworpen om je te inspireren en zelf te maken.

Voor mij persoonlijk is mijn interesse in macramé en knopen een soort buiging geworden voor de geschiedenis van het knopen in verschillende culturen. Ik hoop dat je dit tussen de regels door kunt lezen, vooral in het hoofdstuk 'Knopen'. Dit boek is een soort hommage aan knopen als fenomeen, een liefdesbrief aan macramé als handwerktechniek en aan de creativiteit in ons allemaal. Kortom: dit boek is een compilatie van alles wat ik weet over macramé en nog meer. Het is geschreven voor wie de basis van macramé al onder de knie heeft en op zoek is naar nieuwe uitdagingen. Je zult merken dat ik je regelmatig probeer uit te dagen je eigen creativiteit en inventiviteit aan te spreken. Mijn hoop is dat we elkaar via dit boek weer zullen ontmoeten, in een wederzijdse bewondering voor macramé, en dat je genoeg vertrouwen zult hebben om zelf de gebaande paden te verlaten!

Veel knoopplezier!

zo gebruik je dit boek

Dit boek is geschreven om je knoopvaardigheden naar een hoger niveau te tillen en om je nieuwe knopen en technieken te leren. In het hoofdstuk 'Knopen' (zie blz. 9) vind je oude bekende knopen plus een groot aantal nieuwe. Ik raad je aan om een aantal van de nieuwe uit te proberen voor je aan de projecten begint, want vele ervan zul je erin tegenkomen. Het hoofdstuk 'Knoop naar een hoger niveau' (zie blz. 26) bevat een groot aantal tips en trucs die ik in de loop der tijd heb opgedaan, bijvoorbeeld hoe je kunt schatten hoeveel koord je nodig hebt en hoe je nieuwe koorden kunt toevoegen als de oude opraken, plus veel nieuwe technieken en patronen om in je eigen ontwerpen te verwerken. Voor je aan dit boek begint, is het handig om een aantal zaken door te nemen, om de instructies en illustraties beter te begrijpen.

KOORDDIKTES

In het hele boek staan instructies voor het materiaal dat je nodig hebt. De dikte van het touw en katoenkoord staat in millimeters aangegeven. Wil je een andere dikte gebruiken, of heb je geen andere keuze, kijk dan bij 'Lengtes berekenen' op blz. 32-33 om te bepalen hoe de lengte verandert als je koorden met een andere dikte gebruikt.

KOORDLENGTES

Bij de instructies voor de projecten op blz. 54-171 staat aangegeven welk soort koord je nodig hebt en op welke lengte het moet worden afgeknipt. Bij sommige projecten staan veel verschillende lengtes aangegeven voor hetzelfde project. Als je dat vervelend vindt, kun je ervoor kiezen alle koorden even lang af te knippen, op de lengte van de langste maat. Zo houd je wel meer koord over, maar je bespaart tijd bij het knippen.

De afmetingen worden ook beïnvloed door hoe strak je knoopt. Als je weet dat je meestal vrij losjes knoopt, kun je ervoor kiezen om de koorden wat langer af te knippen dan staat aangegeven.

TOUW, KATOENKOORD EN KOORDEN

Deze drie termen worden in dit boek gebruikt. Om verwarring te voorkomen zijn dit de definities zoals ze in dit boek worden gehanteerd:

Touw: verwijst naar een soort materiaal dat getwijnd of gevlochten is. Met andere woorden: een enkel stuk touw bestaat uit meerdere draden die samen zijn getwijnd of gevlochten om een dikker touw te vormen.

Katoenkoord: verwijst naar een soort materiaal dat bestaat uit meerdere vezeldraden die enkel gedraaid zijn, en dus niet getwijnd. Wordt ook wel 'enkel gedraaid koord', 'enkelkoord' of 'niet-getwijnd koord' genoemd.

Koorden: een generieke term die verwijst naar touw, katoenkoord of (brei)garen dat op een bepaalde lengte is afgeknipt om mee te knopen. Met andere woorden: 'katoenkoord' en 'touw' verwijzen naar specifieke materialen, voordat ze op maat worden geknipt voor een project, terwijl 'koorden' lengtes van katoenkoord/touw zijn om mee te knopen.

FESTONKNOPEN

De meeste projecten beginnen met het bevestigen van koord aan een rondhout (of een ankerkoord) met de festonknoop (zie blz. 11). Dit betekent dat je een koord altijd dubbel moet vouwen, tenzij anders staat aangegeven.

RIJEN EN RONDES

In de instructies van de patronen en projecten tref je vaak zinnen aan zoals 'knoop een rij weitasknopen' of 'knoop een ronde cordonknopen'. Met een 'rij' kan een rechte lijn van weitasknopen worden bedoeld of een lijn van herhaalde kleinere patronen, zoals 'knoop een rij met ruiten van weitasknopen'. Daarnaast kan een rij onder een hoek worden geknoopt, zodat hij niet horizontaal is. Het woord 'ronde' wordt op dezelfde manier gebruikt als 'rij', maar dan bij patronen die in cirkels of kokers worden geknoopt.

ILLUSTRATIES EN SCHEMA'S

De instructies in dit boek worden steeds verduidelijkt door illustraties. Sommige grotere projecten zijn voorzien van schema's waarop knopen in een raster zijn afgebeeld. In deze schema's zijn de schakelkoorden tussen de knopen niet afgebeeld, zodat het knooppatroon duidelijk naar voren komt. Bij alle illustraties en schema's staat aangegeven naar welke stap in de geschreven instructies ze verwijzen en er staan afkortingen bij van de knopen die moeten worden geknoopt.

PROJECTEN

In de projecten wordt soms verwezen naar technieken die gedetailleerd staan uitgelegd in het hoofdstuk 'Knoop naar een hoger niveau' (zie blz. 26-53). Lees als je bij deze stappen aankomt eerst de instructies voor de relevante technieken door.

PLANTAARDIGE VERF

Op blz. 50-53 vind je een aantal methodes om plantaardige verf te maken. De instructies zijn alleen bedoeld voor het verven van katoenen koorden voor macramé. Houd er rekening mee dat verven met plantaardige materialen een techniek op zich is – er is gemakkelijk een heel boek te vullen met informatie hierover – dus wellicht is het nodig om op onderzoek uit te gaan als je deze techniek echt meester wilt worden. Zorg er verder voor dat je materialen gebruikt die speciaal bedoeld zijn om te verven en ventileer goed tijdens het verfproces. Plantaardige verfstoffen bevatten dan wel geen chemicaliën, maar bij hoge concentraties verfstof is het altijd verstandig om goed te luchten.

WOORDENLIJST

Als je een term tegenkomt die je niet kent, kun je kijken of hij in de Woordenlijst op blz. 174 staat.

knopen

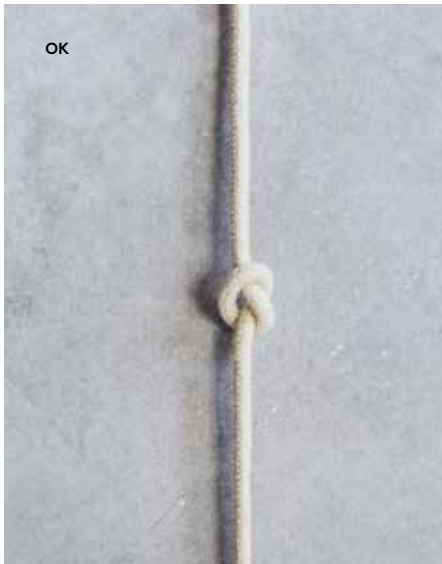
Knopen zijn wellicht zo oud als de mensheid zelf en ze hebben een enorm belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de meeste culturen. Ze zijn gebruikt bij (en worden dat grotendeels nog steeds) constructies en in de bouw, bij de productie van kleding, in de visserij, bij het zeilen en ga zo maar door. In veel delen van de wereld zijn knopen door de geschiedenis heen nauw verbonden met magie, de medische wereld en religies. Ze vormden de basis voor geraffineerde systemen waarbij ze als symbolen dienden die nummers vertegenwoordigden, zodat informatie kon worden bewaard in geknoopte koorden. Knopen zijn niet alleen praktisch en decoratief; een hele tak van de wiskunde is zelfs gewijd aan de knooptheorie, waarbij knopen worden beschreven aan de hand van wiskundige formules en diagrammen.

Als iemand me vijf jaar geleden had verteld dat ik op een dag zeer gefascineerd zou raken door knopen, had ik dat waarschijnlijk een absurd idee gevonden. Maar hier zijn we! Ik heb recentelijk, en voor het schrijven van dit boek, meerdere boeken over knopen bestudeerd – zowel boeken met instructies als boeken die de geschiedenis van het knopen beschrijven – en hierdoor heb ik opnieuw veel respect gekregen voor de geschiedenis van de kunst van het knopen. Ik ben me gaan realiseren dat er letterlijk een oneindig aantal manieren is om knopen te knopen, en dat je met wat fantasie je eigen knopen kunt bedenken – hoewel de kans natuurlijk groot is dat tijdens de lange geschiedenis van het knopen iemand anders deze ook al eens heeft gemaakt.

KNOPENWOORDENBOEK

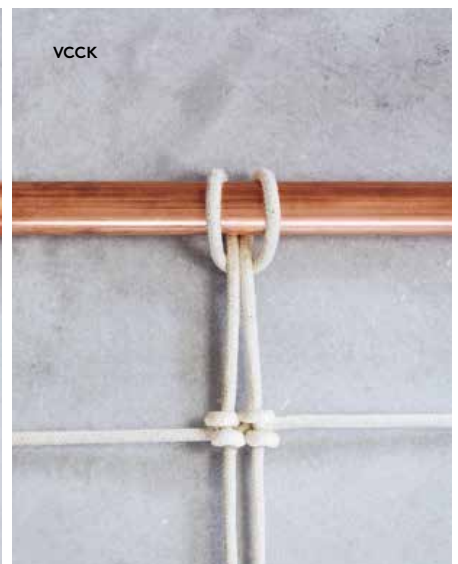
Hoewel nog steeds slechts een klein aantal knopen het meest wordt gebruikt in macramé, is het nuttig om je knopenarsenaal uit te breiden, zodat je de fascinerende taal van het knopen steeds beter leert beheersen. In dit hoofdstuk vind je een collectie oude bekende knopen en een aantal spannende nieuwe, waarvan ik hoop dat ze je zullen inspireren en intrigeren. Als ik zeg 'nieuw', bedoel ik betrekkelijk nieuw voor mij. Aangezien ze minder gebruikelijk zijn in de moderne macraméwereld ben ik ervan overtuigd dat zeker een aantal ervan ook voor jou nieuw zal zijn. De knopen zelf zijn uiteraard vaak al oud en kennen een lange historie en traditie.

Elke knoop die ik heb gebruikt bij de projecten in dit boek staat in dit hoofdstuk gedetailleerd uitgelegd, inclusief de basisknopen. Met andere woorden: dit hoofdstuk is een uitstekende bron voor zowel beginners als voor knopers met meer ervaring en echte macramé-experts.

BASISKNOPEN

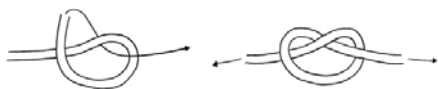
Dit zijn de vijf meest gebruikte macraméknoten en als je al ervaring hebt, ken je ze vermoedelijk al. Omdat deze knopen veelvuldig worden gebruikt in de projecten, zullen we ze tot in detail behandelen voor we verdergaan met 'nieuwe' en complexere knopen.

OVERHANDSE KNOOP (OK)

Ook wel de 'eenvoudige knoop' of 'duimknoop' genoemd. De overhandse knoop is absoluut de eenvoudigste knoop die er bestaat. Hij wordt gebruikt om te voorkomen dat koorden gaan rafelen en om een groep koorden te bundelen. Hij is ook het beginpunt van waaruit ingewikkeldere knopen worden geknoopt.

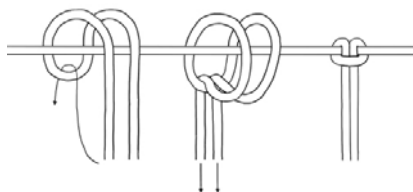
1. Vouw het koord tot een lus en haal een uiteinde omhoog en eroverheen. Steek dit uiteinde van achteren door de lus.
2. Trek de uiteinden aan om de knoop te sluiten. Je kunt deze knoop gebruiken om koorden tijdelijk te bundelen; trek hem dan niet te strak aan.

FESTONKNOOP (FK)

Dit is de meest gebruikte knoop om een project mee te beginnen. Hij wordt gebruikt om koorden mee aan een rondhout, ankerkoord of ander object te bevestigen. Als je hem op deze manier maakt, komt de bobbel van de knoop aan de voorkant.

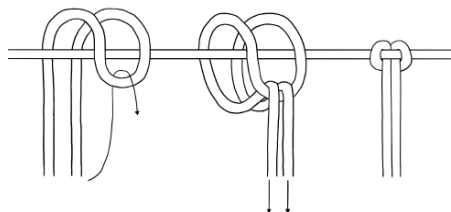
1. Vouw het koord dubbel, houd de uiteinden voor het rondhout of ankerkoord en haal de lus eroverheen naar achteren.
2. Haal de uiteinden van het koord door de lus.
3. Trek de koordeinden aan om de knoop te sluiten.

OMGEKEERDE FESTONKNOOP (OFK)

Deze methode gebruik je als je de bobbel van de knoop aan de achterkant van een project wilt hebben. Deze knoop lijkt op een cordonknoop, wat een voordeel kan zijn als je koorden wilt toevoegen aan een rij cordonknopen zonder dat ze opvallen in het patroon.

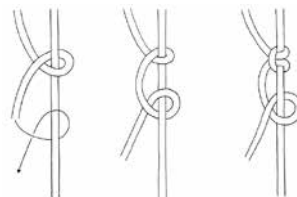
1. Vouw het koord dubbel, houd de uiteinden achter het rondhout of ankerkoord en haal de lus eroverheen naar voren.
2. Haal de uiteinden van het koord door de lus.
3. Trek de koordeinden aan om de knoop te sluiten.

VERTICALE FESTONKNOOP (VCFK)

De verticale festonknoop wordt vaak gebruikt om iets op een nette manier te bedekken. Als je de knopen dicht tegen elkaar aan drukt, heeft de streng de neiging om te buigen: deze knoop is dan ook heel geschikt voor het bedekken van ringen of het maken van lussen voor bijvoorbeeld plantenhangers. De helft van een verticale festonknoop wordt een 'halve knoop' genoemd en als je dezelfde halve knoop steeds herhaalt, ontstaat er een spiraal.

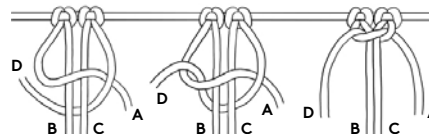
1. Neem het werkkoord en haal het over het vulkoord. Haal het dan achterlangs en breng het van achteren door de lus naar de voorkant. Haal het werkkoord nu achter het vulkoord langs, haal het weer naar voren en dan opnieuw door de lus.
2. Maak de knoop af door het werkkoord aan te trekken en houd intussen het vulkoord strak.
3. Herhaal stappen 1 en 2 voor een streng van verticale festonknopen. Duw de knopen zo nodig dicht tegen elkaar aan; de streng zal nu iets rond buigen.

HALVE WEITASKNOOP LINKSOM (HWK-L)

Dit wordt ook wel een 'halve vierkante knoop' genoemd en het is de meest gebruikte knoop om spiralen te knopen. Door steeds alleen de linkerhelft van de weitasknoop te knopen ontstaat er een spiraal die van links naar rechts draait.

1. Haal koord A naar rechts, over de 2 vulkoorden (B en C) heen en achter koord D langs. Haal koord D achter de 2 vulkoorden langs.
2. Haal koord D omhoog en van achteren door de lus van koord A.
3. Sluit de knoop door gelijkmatig aan de werkkoorden te trekken. Trek zo nodig de vulkoorden omlaag en druk intussen de knoop omhoog.

HALVE WEITASKNOOP RECHTSOM (HWK-R)

Als je halve weitasknopen rechtsom herhaalt, ontstaat er een spiraal die van rechts naar links draait.

1. Haal koord D naar links over de 2 vulkoorden (B en C) heen en achter koord A langs. Haal koord A achter de 2 vulkoorden langs.
2. Haal koord A van achteren door de lus gevormd door koord D.